

Załącznik
do Uchwały Nr III/13/2014
Rady Gminy w Szelkowie
z dnia 30 grudnia 2014r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015

Rozdział I

Samorząd gminny a ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii w gminie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz. 124, z późn. zm.).

1/ Zgodnie z art.10 ust.1w/w ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- a) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- d) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- e) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2/ Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPN w 2015 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych, przyjętej strategii i celów działania. Ich wykonanie ukierunkowane jest diagnozą problemów narkotykowych występujących na terenie gminy Szelków. Związane jest z potencjalnymi możliwościami prowadzenia wskazanych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualna pomoc merytoryczna i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

3/ Finansową podstawą realizacji GPPN stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4/ Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Szelkowie może być modyfikowane w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem narkomanii po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zależności od charakteru zgłaszanych zmian wymagane są także opinie lub uchwały Rady Gminy w Szelkowie.

5/ Za koordynację GPPN odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta Gminy Szelków ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii

2. Obowiązujące uchwały Rady Gminy w Szelkowie i Zarządzenia Wójta Gminy

Szelków dotyczące wykonania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Zarządzenie Nr 27/09 Wójta Gminy Szelków z dnia 24 sierpnia 2009r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Zarządzenie Nr 27/08 Wójta Gminy Szelków z dnia 8 września 2008r. w sprawie powołania Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Rozdział II

Diagnoza sytuacji dotycząca problemów narkotykowych na terenie

Gminy Szelków:

1. Liczba ludności Gminy Szelków

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Ogółem</i>	3856	3906	3884	3845	3896	3788	3744
<i>w wieku 0-6</i>	286	304	303	297	307	291	255
<i>w wieku 7-18</i>	605	620	596	581	558	524	536
<i>kobiety w wieku 19-60</i>	1051	1053	1055	1038	1063	1025	1002
<i>kobiety powyżej 60 lat:</i>	490	468	469	462	460	454	461
<i>mężczyźni w wieku 19-65</i>	1235	1248	1256	1274	1308	1299	1291
<i>mężczyźni powyżej 65 lat</i>	228	212	205	193	200	195	199

/Według ewidencji ludności w Szelkowie. Stan na dzień 30.11.2014 r./

2. Problemy społeczne związane z ograniczeniem aktywności zawodowej mieszkańców Gminy Szelków.

Liczba zarejestrowanych osób poszukujących pracy:

	Gmina Szelków							Powiat makowski						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Ogółem</i>	276	342	327	378	383	391	346	3650	4313	4177	4581	4809	4940	4335
<i>- kobiet</i>	112	140	144	174	169	159	144	1716	1955	1924	2273	2259	2280	1918
<i>z prawem do zasiłku</i>	39	59	52	37	47	42	44	525	734	721	606	625	599	511
<i>- mężczyzn</i>	25	27	25	18	25	23	20	306	406	403	296	345	338	276
<i>- kobiet</i>	14	32	27	19	22	19	24	219	328	317	310	280	261	235
<i>Do 25 r. życia</i>	74	92	83	132	111	108	101	917	1096	1070	1260	1385	1330	1073
<i>- kobiet</i>					49	47		422	466			626	616	

Długotrwa- le bezrobo- tni	195	218	207	234	252	264	227	2542	2537	2544	2915	3118	3302	3018
- kobiet					121	105		1243	1246			1535	1565	
Powyżej 50 życia	59	75	68	70	79	71	74	688	836	806	866	891	923	895
- kobiet					30	24		232	306			324	337	

/Podstawa: informacja Powiatowego Urzędu Pracy w Makowie Maz., stan na dzień 30.11.2014r./ /Podstawa: informacja Powiatowego Urzędu Pracy w Makowie Maz., stan na dzień 30.11.2014r./

Utrzymywanie się dużej stopy bezrobocia i jej strukturalny charakter stanowią jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak pracy, konieczność poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwość samodzielnego zaspokojenia potrzeb materialnych rodzin, sprzyjają reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem

czego może być powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięć, w tym poprzez nadużywanie alkoholu, a dalszą tego konsekwencją mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny naraża w sposób szczególny dzieci na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, w tym destrukcyjnych – związanych ze spożywaniem alkoholu i kontaktem z innymi substancjami psychoaktywnymi.

3. Stan ładu i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Szelków – zjawiska związane z problemami alkoholowymi i narkotykowymi w okresie od 01.01.2014r. do 30.11.2014r.

W okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2014r. na terenie Gminy Szelków odnotowano:

	2008r.	2009 r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.
1)zakłócenie ładu i porządku – ilość wykroczeń popełnionych po spożyciu alkoholu i środków odurzających:	1	-	4	0	5	0	Brak danych
2)liczba wypadków drogowych w tym:	12	7	4	3	7	5	4
a) zabici	3	4	4	0	3	2	0
b) ranni	14	5	4	4	4	6	5
4) liczba kolizji drogowych	39	50	34	43	39	37	43
5) nietrzeźwi kierujący pojazdami	36	14	11	31	23	11	14
6) liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych	15	11	9	8	14	3	5
7) liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskich Kart”	8	13	12	15	6	12	12
8) spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazom	9	5	4	3	2	0	0
9) sprzedaż napojów alkoholowych bez zezwolenia	0	0	0	0	0	0	0
10) sprzedaż alkoholu nieletnim	0	0	0	0	0	0	0
11) zgony po spożyciu alkoholu	0	0	0	0	Nie	Nie	0

					<i>prowa my statyst</i>	<i>ustalo</i>	
<i>12) liczba osób zatrzymanych pod zarzutem posiadania narkotyków</i>	0	0	1	0	0	0	1
<i>13) interwencje wobec osób nadużywających alkohol, w tym:</i>	75	82	155	126	27	13	50
<i>a) domowe</i>	55	62	69	87	27	12	<i>Brak danych</i>
<i>b) miejsce publiczne</i>	20	20	86	39	0	1	<i>Brak danych</i>

/Podstawa: Informacja Komendanta Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim, stan na 30.11.2014 r.

4. Zjawisko narkomanii.

1/ „Narkotyki” i terminy wywodzące się z tego pojęcia (narkomania, narkoman) są najpowszechniej stosowane w odniesieniu do różnego rodzaju najczęściej nielegalnie wytwarzanych i dystrybuowanych substancji, które są używane i nadużywane w celu osiągnięcia pożądanej zmiany stanu psychiki.

2/ Uzależnienie od substancji psychoaktywnych to zespół zazwyczaj dość typowych dla danej substancji objawów psychopatologicznych, somatycznych i zaburzeń funkcjonowania w rolach społecznych, w którym najważniejszymi objawami są:

- a) silna, trudna do przezwyciężenia, czasami określana, jako przymus, chęć używania substancji psychoaktywnej;
- b) dominowanie używania substancji psychoaktywnej nad innymi, ważnymi przednio aktywnościami (nauką, pracą, spędzaniem wolnego czasu);
- c) skłonność do nawrotów, nawet po długich okresach nieużywania narkotyku.

3/ Uzależnienie rozpoznaje się po stwierdzeniu co najmniej 3 z 6 poniższych objawów:

- a) „głód” substancji;
- b) upośledzenie kontrolowania przyjmowania substancji (niedotrzymywanie dawnych sobie lub osobom z otoczenia obietnic o rozpoczynaniu używania tylko w określonych porach, zakończeniu używania substancji lub ograniczeniu ilości);
- c) objawy abstynencyjne (objawy powstające po odstawieniu lub zmniejszeniu dawki narkotyku);
- d) tolerancja (konieczność przyjmowania zwiększających się dawek narkotyku w celu osiągnięcia oczekiwanego efektu i uniknięcia objawów abstynencyjnych);
- e) zwiększenie ilości czasu poświęconego na zdobywanie narkotyków, bycie pod ich wpływem i dochodzenie do siebie po ich zażyciu; wypieranie innych aktywności przez te związane z używaniem narkotyków;
- g) używanie substancji mimo wiedzy o ich konkretnym szkodliwym wpływie na zdrowie osoby używającej.

4/ Leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od narkotyków, aby były skuteczne, powinny oddziaływać na liczne sfery: medyczną, psychologiczno-społeczną i środowiskową. Niekiedy podkreśla się także znaczenie aspektu egzystencjalnego (duchowego) w leczeniu osób uzależnionych. Efektywność leczenia i rehabilitacji zwiększa się, gdy oddziaływania są nie tylko wszechstronne, ale i zintegrowane.

5/ Na przeciwdziałanie narkomanii składa się szereg działań z zakresu:

- a) szeroko rozumianego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży,
- b) udostępnienie osobom potrzebującym możliwości korzystania z konsultacji, pomocy psychologicznej, socjalnej prawnej – dostosowanej do zdiagnozowanego problemu,
- c) upowszechniania wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki treściowo dopasowanych do grupy odbiorców,
- d) koordynowanie działań profilaktycznych podejmowanych przez różne gremia społeczne,
- e) promocji zdrowego stylu życia,
- f) szkolenia i doskonalenia osób zajmujących się pomocą dzieciom, młodzieży, osobom dorosłym z problemu.

5. Podstawowe cele gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

1/ Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii będzie realizowany głównie na płaszczyźnie diagnozy i profilaktyki.

2/ Cele programu:

- a) Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa (młodzieży, rodziców, nauczycieli) na temat narkotyków i dopalaczy oraz problemów związanych z używaniem środków zmieniających świadomość.
- b) Stworzenie systemu informacji dla osób szukających pomocy w zakresie uzależnienia od narkotyków, dopalaczy i innych środków halucynogennych.
- c) Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
- d) Diagnoza problemów w zakresie narkomanii w Gminie Szelków.

2/ Zadania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

- a) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- b) Diagnoza problemów związanych z problemem narkomanii w Gminie Szelków.
- c) Umieszczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy w tym zakresie.
- d) Opracowanie procedury pomocy uzależnionym i przedstawienie jej do wiadomości.
- e) Zakup i upowszechnianie materiałów edukacyjnych na temat profilaktyki uzależnień od narkotyków.
- f) Współpraca z Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Makowie Maz.

6. Podstawowe strategie zmierzające do uzyskania celów programów.

1/Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków poprzez:

- a) udostępnienie wstępnej pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym i współuzależnionym w punkcie dyżurów czynnym w poniedziałek w godz.13.00-16.00 i czwartek w godz. 14.00-15.00;
- b) motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia odwykowego;
- c) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów narkotykowych, oraz pomocą osobom uzależnionym (placówki odwykowe, grupy samopomocowe);

4/ dofinansowanie Poradni Rodzinnej w Makowie Mazowieckim.

2/ Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej:

- a) prowadzenie przez punkt dyżurów poradnictwa dla osób stykających się z uzależnieniami najbliższych oraz doświadczających przemocy w rodzinie;
- b) przeszkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie rozpoznawania, diagnozy, zapobiegania oraz leczenia narkomanii;
- c) dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy realizowaną przez instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły;
- d) koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy poprzez współpracę przedstawicielami ochrony zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi, z Policją, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, szkołami i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej;
- e) opracowanie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy w gminie Szelków;
- f) organizacja i udział w lokalnych i ponadregionalnych kampaniach na temat przeciwdziałania narkomanii.

3/ Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) prowadzenie edukacji dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- b) finansowanie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców na temat wszystkich uzależnień (udział w kolejnej edycji programu „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz innych);
- c) dofinansowanie kosztów dożywiania dla dzieci uczestniczących w zajęciach

- pozalekcyjnych, w rodzinach których występują problemy narkotykowe;
- d) dofinansowanie kosztów zakupu sprzętu sportowego do prowadzenia zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich
- 4/ Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:
- a) finansowanie pobytu dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych na obozach organizowanych przez Fundacje i Stowarzyszenia, których celem statutowym jest pomoc osobom zagrożonym zjawiskiem narkomanii;
  - b) pomoc instytucjom i organizacjom zajmującym się organizacją imprez propagujących zdrowy styl spędzania wolnego czasu;
  - c) dofinansowanie innych podmiotów, których forma działalności ma za zadanie pracę z dziećmi i rodzinami, w których występują zjawiska patologiczne;
  - d) pomoc materiałowa i finansowa niezbędna przy organizacji imprez, wycieczek, wyjazdów propagujących zdrowy styl spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
- 5/ Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego realizowana będzie poprzez:
- a) wsparcie finansowe instytucji i przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin.
  - b) wsparcie finansowe rodzin, w których sytuacja materialna (udokumentowana odpowiednimi zaświadczeniami) jest szczególnie trudna połączona np. z bezrobociem, chorobą, wielodzietnością.

Rozdział III

Realizatorzy programu:

1. Pełnomocnik Wójta Gminy Szelków ds. Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szelkowie;
  - 1/ za posiedzenie członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto. Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 200 zł brutto. Wypłata dokonywana jest na podstawie listy obecności;
  - 2/ członkom komisji wykonującym inne czynności na polecenie Przewodniczącego Komisji przysługuje wynagrodzenie w kwocie 70,00 zł.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie;
4. Szkoły
5. Policja;

6. Placówki służby zdrowia;
7. Parafie;
8. Inne podmioty.

Rozdział IV

Finansowanie Programu:

1. Program będzie finansowany ze środków uzyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Ogólny przewidywany koszt GPPN w roku 2015 wynosi – 5.000,00 zł.